

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
Bosnia, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Polițiști-călări cufundați în nămol.

... Și s'a deschis pământul și s'au cufundat în el — nu oameni cucernici din biblie, ci aceasta minune s'a întâmplat săptămâna trecută în Budapesta cu doi polițiști-călări, cu numele Huravi Gy. și Lengyel I. Aceștia își făceau runda (calea) lor noaptea între ciasurile 10 și 11 în cetatea Buda. Ei sosiră în strada Bimbo. Strada aceasta se umple acum cu pământ, în nalțime de vre-o doi metri. Cei doi polițiști nu știau nimic despre

aceasta. Pământul lutos, în urma ploilor s'a muiat de tot, așa că polițiștii intrând pe uliță simțiră de-odată că caii lor se cufundă în nămol până în foale. Unul sări jos, dar' îndată se cufundă și el până în brâu și din ce se sbătea mai tare, tot mai adânc se nămo-lea. Celalalt s'a cufundat cu cal cu tot, în cât la cal abia îl se vedea capul.

Bieții polițiști începură a sbiera cât îi lua gura, după ajutor. Dar' fiind oamenii

culcați, numai târziu au fost auziți și a fost înștiințată poliția. Abia pe la 12 oare au sosit oamenii poliției și pompieri cu scări, funii și scripăț. Polițiștii, cari acum erau se se înnece în nămol cu cai cu tot, au fost la lumina făclilor scoși afară cu mare greu, cu funii și scări. Caii au fost scoși cu scripățul (ciga). Polițiștii s'au bolnăvit și zac acum în spital.

Chipul nostru ne arată cufundarea celor doi polițiști și scoaterea și a cailor lor din nămol.

Abonați „Foaia Poporului“.

Cu apropierea Anului-Nou 1907 deschidem un nou abonament la „Foaia Poporului“.

„Foaia Poporului“ e făcută anume pentru trebuințele țeranului român și lucră pentru el.

„Foaia Poporului“ apără interesele scoalei și ale învățătorimei.

„Foaia Poporului“ are cuprins bogat, e verde românească, e foaie politică, ilustrată și cea mai ieftină.

Rugăm pe cititori a o răspândi în tre cunoscuții lor.

Prețul abonamentului se vede în fruntea foii.

Mersul dietei.

Săptămâna trecută Joi, în 13 Dec. c. s'au gătat în dietă desbaterile asupra proiectului de budget al ministerului de agricultură, enunțându-se ca votat cu schimbările, ce s'au făcut în el.

În desbaterea asupra lui, afară de vorbirea ministrului Dară yi, în care a făcut multe făgăduieli de îmbunătățiri pe terenul agriculturii, cea mai însemnată a fost minunata vorbire a vrednicului deputat Dr. Ștefan C. Pop, a cărei publicare am început-o în nrul trecut, continuăm cu ea în nrul de azi și vom da o întregă. Dl. Dr. Pop a jertfit mult timp până și-a adunat datele de lipsă, de aceea ea e făcută cu temei și noi toți, dar' îndeosebi Moții, au să-i fie recunoscători pentru ostenelele și lupta sa. Chiar și numai din aceasta vorbire putem vedea, câtă durere și îngrijire au iubiții nostri deputați față de cauzele, față de suferințele noastre.

După ce s'a votat budgetul de agricultură, tot în ședința de Joi s'a început desbaterea asupra budgetului de culte și învățământ. După referentul Săghi, care a recomandat proiectul de budget spre primire, s'a sculat ministrul Apponyi și și-a desvâlit programul său de lucru și planurile sale, arătând, ce voieste să facă pe terenul bisericilor, pe cel al învățământului, etc.

Referitor la biserici a pus în vedere regularea unor stări ale bisericilor protestante și catolice. Celor dintâu le a făgăduit o dotație sporită cu vre o trei milioane, catolicilor între altele regularea congruei — o afacere, care interesează de aproape și preoțimea noastră gr.-cat.

Trecând la învățământ, arată că în privința cercetării scoalelor nu prea stăm bine. În anul școlar 1904—1905 aproape 340 mii de copii de 6—11 ani, obligați la școală, n'au cercetat școala, n'au învățat de loc carte. Mulți sunt de aceștia pe Alföld. Cauza este cu deosebire lipsa de școli și comunele împrăștiate. Ar trebui sporirea școalelor, dar' nu sunt bani și așa numai cu încetul se va face sporirea, se înțelege a școalelor de stat.

După aceste Apponyi a trecut la afacerea atât de mult discutată a regulării salarelor învățătorești. Planurile, ce le are în privința aceasta le publicăm la alt loc al numărului de azi. Aci

vom să amintim numai bazaconii, ce le face ministrul Apponyi.

Ministrul Apponyi, spune că numai acele din școalele nemaghiare se vor împărți de întregire, în cari se vor propune, de la a IV-a clasă în sus, cele mai din frunte patru obiecte de învățământ, ceea ce înseamnă maghiarizarea școalelor... și totuși îndată după aceasta zice:

— Noi suntem prevenitori față de concetățenii nostri nemaghiari și nu vom să-i turburăm în folosința limbilor, la ceea ce au drept!

Cum adevărat?

Ministrul Apponyi vrea să scoată din școli din clasa a patra în sus, limba română, ca limbă de propunere și totuși are obrazul să zică, că el nu vrea să ne turbure în folosința limbii noastre!

Aceste sunt curate bazaconii, cari numai în creeri șoviniste se pot sălășlui!

A mai spus apoi Apponyi din programul său, că va da ajutoare inspectorilor școlari, va reforma preparandiile, kisdedovurile, va prezenta proiect pentru a treia universitate etc.

Discuția, ce s'a deschis asupra proiectului de budget, s'a continuat și Vineri și Sâmbătă, fără ceva interes deosebit.

Dintre deputații nostri a vorbit Vasile Goldiș, care s'a plâns între altele, că biserica gr. or. română capătă prea puțin ajutor de la stat, nici a zece parte, cât capătă d. e. protestanții.

Cu ședința de Sâmbătă s'au întrerupt desbaterile asupra budgetului de culte și Luni s'a desbătut și primit indemnitatea pe două luni. Guvernul adevărat, că budgetul întreg nu se va putea vota până la anul nou, a cerut învoială dietei să poată folosi 2 luni din budgetul țerei de cât are lipsă, fără a fi votat și apoi să se aproabe în urmă. Aceasta e indemnitatea. La discuția ce s'a născut asupra ei au luat parte vie și deputații nostri naționaliști: Hodja Milan, Dr. Aurel Vlad și Ioan Suciu.

Hodja în o vorbire mai lungă a arătat, că n'are încredere în guvern, după politica, ce o poartă față de naționalități, de aceea nici nu votează indemnitatea.

Dr. Vlad zice între altele, că crede, că mai ușor ne vom înțelege cu poporul maghiar, decât cu politicienii. Trece apoi la cazul cu cunoscuta foaie „Poporul Român“, din Budapesta, arătând că Românul „plouat“ Const. Burdia, dela Carenebeș, altcum și deputat guvernamental, a cumpărat în timpul din urmă dela dl. Birăuț, afirmative cu bani de ai guvernului aceasta foaie, respective s'a făcut partaș la ea, cu condiția, ca „Poporul Român“ să fie mai moderat, să viseze în apele guvernului.

Burdia a voit în urma acesteia să l folosească pe Birăuț și ca martor în afacerea mandatelor atacate ale deputaților Popoviciu și Brediceanu. Dr. Vlad provoacă guvernul să se declare în privința cumpărării „Poporului Român“ și în sfârșit înșințează caz de incompatibilitate împotriva lui Burdia.

Desvâlrile d lui Dr. Vlad au produs mare senzație și neplăcere între deputații șovinisti. În dietă a fost mare ferbere.

Sibiu, 21 Decembrie n.

Dieta a ținut Joi, în 20 l. c. cea din urmă ședință înainte de serbători, luând vacanțe de Crăciun până în 10 Ian.

Maiestatea Sa regele a plecat din Budapesta Joi, în 20 l. c. la Walsee, unde va petrece serbătorile.

„**Poporul Român**“, foaia populară din Budapesta a trecut în proprietatea partidului național și va înceta de a mai eș.

Votul universal în Austria.

Cum am amintit proiectul de lege despre alegeri, pe temeiul votului universal, a fost votat în parlamentul austriac. Acum urmează să fie votat și în casa de sus. Membrii casei de sus însă află, că proiectul prea tare lărgeste dreptul de alege, cu alte cuvinte, că e prea democratic și de aceea voiesc să introducă în el unele schimbări, în deosebi votul plural. Prin votul plural mulți cetățeni, mai cu seamă aristocrații și același om, câte două și chiar trei voturi. Astfel apoi nu se ajunge scopul, ce-l are Maiestatea Sa și guvernul.

Ținuta aceasta a casei de sus poate avea urmări grave pentru Austria. Socialiștii amenință cu grevă generală, dacă casa de sus nu votează proiectul neschimbat.

O știre mai nouă vestește, că în urma ținutei casei de sus ministrul Beck va abdice.

DIN LUME.

Resolu cultural în Franca.

Între guvernele Franciei și papa de la Roma s'au ivit de mai multă vreme neînțelegeri în afacerile bisericesti, deși Franca este un stat cu populațiune aproape numai catolică. Guvernele Franciei nu mai voiau să lase, ca Papa să aibă amestec nici în afacerile bisericesti din Franca, fără ca să atingă credința. Astfel s'a hotărât despărțirea bisericii de câră stat. În înțelesul legii de despărțire, se restringe cercul de lucrare al preoțimei catolice, trecând toate bisericile, mănăstirile și alte zidiri bisericesti în stăpânirea statului și rămânând preoțimii numai dreptul de-a face slujbe d-zeești.

Legea aceasta a intrat în vigoare acum în 10 Decembrie c. Astfel preoțimea a trebuit să-și predea statului zidurile, iar ținerea slujbelor să o vestească deregătorilor etc. Papa a dat poruncă preoțimei să se împotrivescă, iar guvernul purcede cu asprime. Astfel s'a înăsprit lupta culturală între Franca și puterea papală, dar până acum populațiunea franceză e liniștită.

Guvernul a scos din Franca pe trimisul Papei, Montagnini și astfel s'a rupt ori ce legătură între Papa și stăpânirea Franciei.

Ca o urmărire a luptei va fi, că guvernul francez va lua la cârtane pe toți clericii catolici (vre-o 5000), cari nu vor putea dovedi, că au dreptul de-a sluji în biserică.

Lupta aceasta, până acum destul de liniștită, poate să aibă urmări zguduitoare.

Din Germania.

Săptămâna trecută, Joi, în 13 Dec. c. parlamentul împărăției germane, din Berlin, a fost împrăștiat pe neașteptate și în împrejurări grave. În aceasta zi s'a desbătut proiectul de credit-suplementar, aproape de 30 milioane de marce, cerut de guvern pentru coloniile Germaniei din Africa de mează-apus, cu cari Germania altcum a avut mari năcazuri. O parte din deputați (din centru și

social democrați) au fost împotriva, au combătut proiectul și la votare a fost respins cu 178 față de 168 voturi.

În urma acesteia s'a sculat cancelarul Bulow și a cetit mesagiul împăratului, prin care parlamentul a fost dizolvat.

Aceasta măsură a produs mare uimire, atât în Germania, cât și în țările europene. Guvernul crede, că în noul parlament va întruni majoritate.

Nouele alegeri sunt puse pe 20 Ianuarie c.

Din Rusia.

În Rusia mișcările revoluționare s'au mai domolit, dar' jăfuirile, furturile și chiar uciderile continuă aproape în toate părțile împărației.

Astfel în Odessa în 12 Dec. c. 8 oameni au atacat o căruță și au jăfuit 200 de ruble. Venind poliția, hoții au aruncat o bombă și s'a născut o bătaie între ei și poliști.

În Chișineu iarăși e neliniște. A fost jăfuită o boltă jidovească.

Tot în Odesa au intrat zilele trecute sara 12 hoți înarmați în banca națională și înspăimântând pe deregători, au dus 20 mii de ruble din bancă. Venind poliști, hoții au fugit.

Stările aceste le-a întărit un vrednic oier de al nostru, din jurul Sibiului, care își are turma s'a de oi în Crimeea (Crîm). El venind pe un timp acasă, a fost în redacția noastră și ne-a spus, că oierii noștri duși în Crîm sunt adeseori amenințați de hoți, mai cu seamă de Tătari. Nesiguranța averii și vieții e foarte mare în Crîm și în alte părți ale Rusiei.

Urcarea salarelor învățătoresci.

Apponyi și învățătorii.

În sfârșit după multele promisiuni generale, s'a pronunțat ministrul Apponyi precis cu privire la urcarea salarelor învățătoresci, în ședința de Joi, 13 Dec. c. a dietei, când a ajuns la desbatere proiectul de buget al ministerului de culte.

Apponyi a arătat în cifre, la cât vrea să urce salarele învățătorilor de stat și a celor comunali și confesionali, dar cu privire la aceștia din urmă a pus condiții, cari ne interesează foarte de aproape și în privința cărora trebuie să fie ori ce Român bun cu mare băgare de samă.

Învățătorii de stat.

La învățătorii de stat — azis Apponyi — ce se ține de salariul fundamental vreau să fac trei categorii. În comunele aparținătoare clasei I. și II. de chirii, salariul fundamental sau începător se va ficsa cu 1200 cor., în comunele de clasa III, cu 1100, iar' în celelalte comune cu 1000 cor. Preste 5 ani învățătorul cu salariul începător de 1000 cor. va avea 1400 cor. salar fundamental, cel cu 1100 va avea 1500 și cel cu 1200 cor. 1600 cor. Apoi cu cvincvenalele de câte 200 cor. și cel mai slab plătit învățător va ajunge în fine la salar de 2400, respective ceilalți la 2500 și 2600 cor.

Pe deputați îi liniștește Apponyi, că statul va suporta aceste spese, fiind că partea financiară a afacerii este pusă în mâni bune.

Învățătorii confesionali și comunali.

Scopul meu — zice Apponyi — este, ca între salarele învățătorilor de stat și

ale celor confesionali să nu fie mare diferență. Salarul fundamental al acestora să fie ca și a celor dela stat 1200, 1100 și 1000 cor. Dacă susținătorul scoalei nu poate da acest salar, lipsa până la minimele de mai sus o dă statul. După aceea urmează două cvincvenale de câte 200 cor., al treilea și al patrulea cvincvenal e de câte 100, apoi al cincilea și al șaselea iarăși de câte 200. Astfel salariul învățătorului confesional se va încheia — pe lângă cele 6 cvincvenalii — cu 2300, 2100 și 2000 cor. după cele trei categorii.

Dacă în restimp susținătorii scoalei ar ridica salariul la minimele amintite, ajutorul dat de stat nu se va de-trage până ce învățătorul respectiv nu ajunge la salariul, ce-l au învățătorii de stat.

După o calculație aprocsimativă Apponyi crede, că întregirile date de stat învățătorilor confesionali și comunali, se vor urca la suma de 6 milioane cor. pe an.

Condiții.

În schimbul întregirilor, proiectul lui Apponyi, pe care el a enunțat că îl va prezenta dietei în Ianuarie sau cel mult la începutul lui Februarie, cuprinde și condiții pentru scoalele nemaghiare:

Astfel un învățător dela o școală nemaghiară numai în cazurile urmatoare se poate împărtăși de întregire dela stat:

Dacă școala, cu privire la obligația vitea instrucției limbei maghiare primește neschimbat planul de propunere pentru limba maghiară, statorit de ministerul de culte și instrucție publică.

Dacă folosește manualele aprobate spre acest scop de același minister și

Dacă în școala respectivă, începând cu clasa a patra, se vor propune unguște: aritmetica, geografia, istoria și constituția patriei.

Aceste condiții susținătorii scoalelor au să le împlinescă după un restimp de 3—4 ani, dar' și până atunci ele intră în vigoare la scoalele, cari vor cere și primi întregirea salariului de la stat la minimele amintite.

Apponyi s'a pronunțat clar și hotărât! Ofere învățătorilor noștri bani, dar' în schimb întetește maghiarizarea în scoale. Din punct de vedere pedagogic, cu deosebire condiția a treia este aproape imposibil de a o împlini și încercările ce s'ar face în direcția aceasta, ne-ar duce la regres și nu la progres în școală.

De aceea superioritățile noastre scolare, toți susținătorii scoalelor și întreaga învățătorească noastră trebuie să fie cu mare băgare de samă la pașii ce-i vom face. Pentru soarta scoalelor noastre suntem răspunzători cu toții înaintea lui Dumnezeu, înaintea națiunii întregi și a urmașilor noștri!

Congresul și foaia învățătorescă.

În »Gazeta Transilvaniei« mai mulți învățători de-ai noștri din cei mai harnici publică un apel, în care arată necesitatea ținerii unui congres învățătoresc și insistă pentru înmărirea unei foi învățătoresci, convocând o întrunire a învățătorilor la Cluj, pe 10 Ian.

1907. (Pentru ce chiar în ziua ținerii anchetei învățătoresci din Sibiu — nu știm).

Necesitatea congresului am accentuat-o și noi și e evidentă, cu deosebire acum după ce cunoaștem planul lui Apponyi și vom afla hotărârile anchetei din Sibiu. Dar' ar fi prea mult a aștepta, până ce congresul va fi pregătit prin foaie.

De altcum după ce harnicii profesori de aici au luat hotărârea de-a întemeia o revistă pedagogică, despre care scriem în alt loc, credem, că învățătorească noastră se va grupa toată în jurul acestei reviste.

„Vatra școlară“.

— O nouă revistă pedagogică —

Aflăm cu mare bucurie, că un grup de profesori de la seminarul »Andreian« de aici, sub conducerea cunoscutului pedagog Dr. Petru Șpan, va scoate cu 1 Ian. v. o revistă pedagogică.

Revista va fi independentă, neconfesională și considerând puterile pedagogice din comitetul de redacție, va sta la nivelul pedagogic modern — tot lucruri, cari recomandă noua revistă și pentru cari rugăm învățătorească noastră de ambe confesiunile a se grupa în jurul ei și a o îmbrățișa cu căldură.

Comitetul de redacție a dat următorul apel:

Domnule învățător!

Dorința atât de adeseori repetată în conferențele învățătoresci și în ziare este dovadă, cât de tare simțesc învățătorii români din această țară lipsa unei foi pedagogice, care ținând seamă de progresul pedagogiei, să le poată da îndrumări sigure în munca lor oboșitoare și să le apere interesele și reputațiunea, când sunt atacate.

Mai mulți profesori dela seminariul »Andreian« din Sibiu, sub conducerea cunoscutului și binemeritatului nostru pedagog Dr. Petru Șpan am hotărât să răspundem acestui nobil îndemn, ce ne vine dela Dv., cu o revistă pedagogică lunară.

Revista va apărea cu 1 Ianuarie v. 1907 și vom numi-o »Vatra școlară« pentru că dorim sincer, să facem din ea o adevărată vatră, la care fiecare învățător să-și poată încălzi inima, îmbogăți spiritul și odihni oboșala zilelor de muncă.

»Vatra școlară« va publica studii pedagogice lucrate pe baza celor mai nouă și mai bune cercetări științifice. Aceste le va ilustra cu lecții de model și va informa despre cele mai bune cărți școlare și literare.

»Vatra școlară« va discuta necazurile, lipsurile, durerile și dorințele învățătorilor noștri, contribuind din răspuneri la îmbunătățirea sorții lor. Va fi pretina tuturor celor ce cu gând curat și cu dorul de progres în suflet se vor apropia de ea.

Deși numărul se va estinde pe 2 coale de tipar format 8°, totuși ținând socoteală de referințele materiale ale învățătorească noastre, am redus abonamentul la minimul posibil de 6 coroane la an.

Învățători români! Munca noastră o închinăm cu drag școalei române și binelui D-voastre. În schimb vă cerem sprijinul.

Sibiu, Decembrie 1906.

Comitetul de redacție.

Notă: Abonamentele și corespondențele sunt a se adresa: Redacției și administrației rev. »Vatra școlară« Str. Măcelarilor 30.

Din luptele noastre.

— Vorbirea dep. Dr. Stefan C. Pop, în dietă. —

(Urmare).

Dl Dr. Pop vorbind despre devastarea pădurilor din Munții-Apuseni, în legătură cu fabrica de celuloză din Turda, accentuiază, că devastarea (pustiirea) pădurilor s'a făcut într'un mod scandalos, fără păreche, apoi continuă:

Legi erau, pe cari a le observa riguros ar fi fost datorii justiției: ar fi trebuit să se cerceteze din oficiu starea lucrurilor și să se fi luat măsuri pentru ca foștii iobagi să fie împărțâșiți în despăgubiri silvice corespunzătoare și în pășune corespunzătoare. Legile mai prevăd și formele ce trebuie observate, pentru ca procedura să fie corectă și autentică. S'a întâmplat însă — și cel ce va cerceta actele urbariale de acolo, se va putea convinge — că urbariaștii nici odată n'au fost reprezentați, ci erau de față numai primarii, cari sub privirea severă a procurorului erarial n'au îndrăznit să zică nici cărc, ci au iscălit tot ce li s'a dictat. Așa s'a întâmplat apoi în cursul regulării, că au desfigurat întreaga lege și dispozițiile conscripției și au despoiat cu desăvârșire pe acei oameni de pășunea lor.

Forurile judecătorești trebuia să aibă în vedere § ul 3 al art. VI. din 1836, care ordonă imperativ, ca iobăgimea să aibă pășune, căci tocmai limitarea aceasta a pășunatului este motivul celor mai multe neorândueli și jalbe. Paragraful 4 ordonă mai departe, să se ia măsuri ca iobagii să aibă nu numai lemne de foc, ci și lemne de construcții și pe lângă o mică taxă și lemne pentru scopuri industriale. Dispozițiile acestea le-a accentuat cu deosebire patentă urbarială dela 1853, mai departe art. LIII. din 1871, care mai ales cu privire la aceste ținuturi conține măsuri, față cu cari forurile judecătorești nu era permis să se eschiveze vîzând mai ales, că urbariaștii nu este reprezentat suficient. Paragraful 74 al art. LIII. din 1871 dispune categoric (citește): »Dacă pajștea de pășune astfel separată pentru foștii iobagi, având în vedere practica, ce a existat înainte de 1848 — n'ar fi suficientă pentru ținerea unui număr mai mare de vite, și dacă în același timp iobagii de odinioară au fost până la anul 1848 în folosința pășunei de pădure sau de munte, acelora trebuie să li-se dea ca adaos din această pășune de pădure sau de munte o astfel de cantitate, încât tot teritoriul de pășune ce li se va separa, să fie suficient pentru continuarea folosinței de care s'au bucurat înainte de 1848.... Odată cu porțiunea cuvenită de pășune de munte, trec în proprietatea respectivului și arborii aflători pe ea, dar' și valoarea acestora trebuie scăzută din competență«.

Cel mai important este §-ul 76 al legii, care zice (citește): »Dacă după sentința forului judecătoresc pășunea comună este așa de puțină, încât nu dă hrană suficientă nici pentru vitele de jug ale fostului iobagiu, atunci fostul domn de pământ nu poate pretinde parte de pășune«.

Cum s'a făcut însă regularea? Lăsând toate cele mai de sus la o parte, erarul a dat foștilor urbariaștii păduri cu desăvârșire stărpite. Iar' în privința pășunei s'a făcut o admirabilă dispoziție. Urbariaștii nefiind reprezentați în regulă, s'a enunțat, ce e drept, că ei au ridicat postulul și în privința pășunei, dar' trebuie trecut la procesul verbal (fel kell veni azt), că aici nu este pășune, să meargă deci în munți. Lucru prea firesc, că luând de bază starea de fapt, s'ermanul popor ignorant a umblat aproape gratis în munți, s'a mulțumit și așteptat, ca erarul să și împlinească promisiunea, de a separa o parte de pășune când vor face regularea urbarială a comunei Măgura. Erarul spusese, că în Măgura, care aparține circumscripției silvice din Cluj — avem noi 40.000 jughere pășune, avem și păduri, o să căpătați din belșug. Ei s'au mulțumit cu atâta, dar' au rămas până în ziua de azi cu promisiunea, căci Măgura s'a regulat, erarul și-a sfâșiat 35.000 jughere munți și pădure, dar' bieților oameni nu le-a dat nimica.

Această așa numită regulare s'a continuat admirabil. Rog prea mult pe on. ministru al agriculturii, să binevoiască a mi controla expunerile, deoarece mi am dat silința a face toate constatările din documente. Când s'au făcut hărțile, firește, domnii cari le au făcut cutrierau regiuni prea frumoase și nu mult s'au sinchisit cu partea mai importantă a misiunii lor, așa că pe acele hărți vedem pus în vârful muntelui ceea ce în realitate se află din jos de părau, lângă părau, sau la poalele muntelui — și din contră. Când se fac apoi procese în chestii de proprietate, fiind în litigiu o fașe de pământ, și când inginerii ies la fața locului cu cheltuieli, cari întrec de trei ori valoarea acelui pământ, află că starea reală este cu desăvârșire alta, decât cea arătată în hartă. Dar' în sfârșit aceasta se poate remedia, căci inginerul plătit cu bani scumpi iese la fața locului și constată starea reală.

Mai este însă și un alt precedeu, pe care cu durere mă văd nevoit a-l releva aici, în fața țării. Erarul profită de aceste hărți fatale, spre a isgoni așa zicând pe bieții oameni din locurile lor. Se pornește, împotriva legii despre regularea urbarială, un procedeu aproape necunoscut la noi: procedeul de isgonire, deplasare, sau Dumnezeu mai știe ce fel de procedeu și s'ermanii oameni, cari erau în credința, că locul cu tufșuri, pe care și l'au curățit și unde își plasaseră locuințele va fi al lor — după 50—80 ani trebuie să se convingă că locul, conform hărții, nu este al lor și trebuie să-l părăsească.

Am să arăt cazuri și să aduc probe. (O voce: Doar justiția hotărăște.) Firește, că hotărăște justiția. Dar' având în vedere, ceea-ce am zis, că erarul este domnul de pământ, socot că e oportun, a atrage aici atențiunea erarului, căci ca reprezentant al erarului avem aici pe dl ministru al agriculturii, carele, dacă poate să ajute pe Sécui, poate să ajute și în cazurile acestea de anomalii și abuzuri.

Destul că în Vidra d. e. și în Neagra au isgonit din proprietatea lor

oameni, ale căror familii au locuit pe pământul lor câte o sută de ani, ba în comuna Neagra vîzând că țărani nu voiesc absolut să evacueze micul teritor, pe care dâșii l'au făcut roditor prin muncă de ani îndelungați, amplotiații oficiului silvic au dat foc așezămintelor.

Și i-au izgonit d'acolo pe baza, că cu prilejul regulării — se-i spun domnului deputat, care m'a întrerupt ce motive invocă forul de judecată — așa dar' forul de judecată invoacă motivul, că baza o formează invoiala încheiată între voi, iar' în această invoială, pe hartă, locul se află trecut pe numele erarului, prin urmare trebuie să evacuezi.

Dar' țărantul, când a iscălit, habar n'avea de existența acelei hărți, nu știe că în ce fel s'a făcut regularea aceea, și în sufletul lui rămâne veșnic bănuială, că este persecutat, isgonit.

Baleaua cea mare este, că organele de specialitate, cari au descins la fața locului și au făcut măsurătoarea, au trecut în hartă teritorii mai vaste, decât erau în realitate și astfel s'au vîrât în acel teritor proprietățile unor oameni, cărora nici prin vis nu li a trecut, să poată fi vr'odată izgoniți d'acolo.

Regularea s'a făcut, cum am arătat așa că oamenii au căpătat ceea ce erarul explotase și depreciașe, iar' în privința pășunei li-s'a dat speranța, că o să capete. De fapt însă populația aceea de 40.000 suflete a fost trasă pe sfoară în privința pășunei, căci din cele 10 comune, una a căpătat o pășune fără nici o valoare de 70 de jughere, iar' alta a căpătat 12 jughere. Cu atât s'au ales cele 40.000 de oameni din generozitatea erarului.

După cum mi-am luat voie să arăt, urbariaștii ca atari în cursul regulării n'au fost reprezentați, deoarece, contra legii, s'au exmis primăriile comunale, cari singure au făcut, au dres și ele au reprezentat pe urbariaștii. Primăriile au intrat, tot-odată în posesiunea pădurilor căpătate dela erar și ele le-au pus în valoare în beneficiul propriu, fără ca urbariaștii să fi avut habar.

Acum vine art. XIX din 1898 și dispune. Acest articol predă, firește, în mâinile urbariaștilor administrația averii urbariaște și în acelaș timp în virtutea punctului b) al § lui 1 ia în administrația statului pădurile foștilor urbariaștii.

Este un moment prea important faptul, că erarul a luat în administrația proprie acele păduri. Legea aceasta nu putea avea altă intențiune, decât ca prin aceasta să se promoveze și înlesnească îngrijirea acelor păduri. Nu putea să aibă altă țință legea, deja și din cauza, că erarul cheltuește pe an sub titlul pădurilor urbariale și comunale suma de un milion. Toată lumea este deci în convingerea, că comunele urbariale n'au putut decât să câștige trecând în administrația statului. Nu este însă așa.

(Va urmează.)

Invetătorul ca econom.

Mai înainte de asta cu 30—40 de ani, nu era invetător, cu deosebire la noi Români, care se nu fi fost și econom totodată, pentru-că atunci salariile erau mai mici și astfel vrând-nevrând și el trebuia să se ocupe cu economia. Astăzi însă s'au mai schimbat împrejurările! În locul invetătorilor de mai înainte, pe unele locuri s'au așezat invetători străini, de prin alte comune, cari apoi neavând nici o economie în comuna respectivă, îndată ce isprăvesc la examen cu prelegerile își iau tâlpășița către casă.

Poate că unii vor zice, ce lipsă mai au astăzi invetătorii de a purta și economie, când li s'au urcat salariile, când au cvincvenale ș. a. Acestora le răspundem, că au lipsă zău și invetătorii noștri de a purta economie, dacă sunt de naștere sau s'au căsătorit în comuna unde servesc ca invetători, pentru că împrejurările de astăzi nu mai sunt cele de acum 30—40 de ani, toate s'au scumpit, banul nu mai are prețul de odinioară, apoi ce să facă invetătorul din cele 600—800 coroane, din cari une-ori mai rămân și numai pe hârtie.

Afară de acestea anul scolar pe cele mai multe locuri ține numai câte opt luni. Ce să facă el în cele patru luni ale anului? Să meargă la scalde? Dar' rogu-vă cu ce? Imprejurarea aceasta, că invetătorii noștri timp de patru luni nu au ocupațiune în școală, încă e un motiv destul de puternic, care le arată, că timpul acela trebuie să-l folosească cu alte ocupațiuni folositoare.

Dacă invetătorilor de stat, cari sunt încă odată așa bine salariați ca ai noștri, li s'engăduie, ca pe ici colea să mai poarte și matriculele, poșta comunală, agentura cutărei bănci de împrumuturi sau de asigurare ș. a. pentru ce să nu li se îngăduie și la ai noștri, ca să-și conducă și lucre și ei mica lor proprietate de pământ? Când și ai noștri nu se retrag de a și da concursul lor la toate așezămintele obștești din comună, ca conducători de coruri, ca notari ai comitetului parochial, ca notari ai cutărei însoțiri de consum, de

lăptărit, tovarășie economică ș. a. de cele mai multe-ori fără de nici o remunerațiune, pentru-că unde-i vorba de ceva remunerațiune mai grasă, acolo de regulă se îmbie alții, iar' dascălului i se spune franc să-și vadă de școală, că oficiul acela nu e de nasul lui.

Așa stând lucrul este prea firesc, ca invetătorii noștri, cari au ceva proprietate de pământ în comuna unde servesc, să-și o conducă și lucre ei de așa, ca să fie de model și pentru ceilalți locuitori din comună. Să nu se jeneze a merge la lucrul câmpului, pentru-că »vezi Dnamne« au invetăat atâtea clase gimnaziale și atâtea cursuri preparandiale. Să privească fiecare numai în jur de sine și să vadă că sunt mulți preoți de ai noștri cu pregătiri mai mari ca ale multor invetători și totuși li vedem și pe ei la plug, la sapă, la coasă, la secere și la celelalte lucruri de economie, fără ca acelea să le detrage cât de puțin din cinstea și vrednicia lor. Mai mult detrage din cinstea și vrednicia unui preot și invetător o purtare rea, când de pildă locuitorii din sat se reîntorc seara dela lucrul câmpului și-i ved șezând chirciliți în cârciumă sau mergând impletcindu-se către casă.

Dar' nu numai invetătorii aceia, cari au avere nemișcătoare în comunele unde servesc, se pot ocupa în timpul liber cu economia, ci chiar și aceia, cari n'au pământul lor propriu, de oarece pășunatul pe cele mai multe locuri e comunal, unde pe lângă o taxă oarecare li s'engăduie chiar și celor fără de pământ, ca să-și scoată vitele la pășune. Cunoșc eu câte-va cazuri, unde invetătorul dela o singură vițea de soiul pinzgau, a prăsit și crescut atâtea vite mari, frumoase, încât la câți-va ani a ajuns apoi, ca să poată vinde în tot anul câte o vacă fatată, sau câte un tăurenciu, juncan sau junică, prețul cărora chiar întrecea modestul lui salar anual.

Economia model a unor astfel de invetători, se înțelege apoi, că nu are influență numai asupra îmbunătățirii stărei lor materiale și prin aceasta și a autorității lor înaintea poporului, ci chiar și asupra îmbunătățirii stărei materiale și a acestuia. Dacă unde-va se poate

aplica mai potrivit proverbul: »vorbele mișcă, pildele atrag«, apoi aci își are chiar locul său. În zădar va tot zice invetătorul: »Oameni buni! Ia vedeți și vă cumpărați câte o vițea două de soiul pinzgau, că acelea cresc mai curând, sunt mai bune de lapte, dau mai multă carne, sunt mai scumpe ca cele albe ș. a.«, ei totuși nu vor crede vorbele lui. Când însă vor vedea pilda dată de invetător și preot, atunci de sigur că și ei vor urma mai curând aceleia, ca vorbelor săci.

Că pildele au o înfrință mai mare ca vorbele, în cele ce se ține de economie, am văzut și la cultura plantelor de nutreț. Până când poporul n'a văzut pe preot și invetător, sămânând trifoiu, lăptărie și mazărice, apoi cultivând napi de nutreț, până atunci nici el n'a avut să se miște de loc dela dădina lui strămoșască »așa m'am pomenit«. Când însă s'a convins despre înfrința acelor plante asupra creșterii vitelor, chiar dacă ar fi voit să-l mai rețină cineva, nu l'ar mai fi putut, fiind că el a văzut și s'a convins despre bunătatea și folosul acelor pentru fiecare economie.

În legătură cu economia de câmp și vite, invetătorii noștri s'ar mai putea ocupa și cu ținerea și creșterea porcilor. Deși economia acestora a fost greu lovită în anii din urmă prin boala așa numită »ciuma porcilor«, de care apoi au perit ca muștele când dă frigul, totuși fiindcă ei se prăsesc foarte iute, cresc curând, apoi fiind că peste vară se pot ține, ba se pot chiar și îngrășa fără cheltuială mare, n'ar strica, ba ar fi chiar spre folosul lor, ca să cultive mai cu deadinsul și acest ram lateral economic, care în toată bună vremea îți dă prilejul de a putea ajunge la ceva pârăle.

Un alt ram lateral economic nu de puțină însemnătate mai este și creșterea gălțelor de tot felul. Societățile pentru vinderea ouălor, cari prin agenții lor cutreeră acum toate satele, au ridicat și acest ram economic la o stare așa de înfloritoare, încât fiecare econom sau mai bine zis econoamă, poate face pe an din vinderea ouălor, puilor și

VESELIA.

Foia glumească a »Foii Poporului«. —

Cum ne facem fumători?

Știm bine, că la început nu ne tignește de loc fumatul, amestim, ne doare capul și ni se face rău, dar' totuși — pentru ce suntem oare aplicați spre obiceiul acesta, ba că uneori ne dăm chiar și silința să ni-l însușim?... Pentru-ce?

Încep întâi dela mine a arăta ce m'a îndemnat a pune țigara în gură, apoi voi da răspunsul alor 10 bărbați fumători.

Eu am început a fuma în etate de 18 ani, dar' nu mi'pria de loc fumul de tăbac, amețeam, mă durea capul, dar' răbdam... vezi Doamne să fac pe »cavalerul« înaintea fetelor și... fără de țigaretă în gură nu mă simțeam deplin.

Azi săracul de mine, nu mai fac pe »gavaler« dar' pip ca un turc. M'am făcut fumător.

Al doilea mi-a răspuns: Tatăl meu era fumător de frunte, pe mine însă m'a oprit să nu fumez, ce să mă fac? Mă ascundeam pe unde puteam și fumam la țigări în ciuda tatii, cu toate că mi se făcea rău de fumul de tăbac. A murit de mult, D-zău să-l ierte și eu păcătosul, m'am dedată a-i face ciudă tatălui meu în toate zilele; cred că dela fapta asta numai atunci mă voi putea desbăra, când mă vor duc la locul de verdeață.

Al treilea zice: Ca să fiu mai văzut în ochii lumii.

Al patrulea: Pentru-că aveam durere de ochi.

Al cincilea: Nu 'și aduce aminte, că ce l-a îndemnat să fumeze.

Al șaselea: De mândru.

Al șaptelea: Imi plăcea să ved suluri de fum în urma mea.

Al optulea: Că ce m'a luat cătană.

Al nouălea: De dragul tăbăcherei, pe care o am fost găst ca copil încă plină cu tăbac.

Al zecelea 'mi răspunde: Cum să nu mă fiu invetăat eu fumător, când azi tot nătărău e cu țigara în gură.

Așa dară am putea zice cu siguranță, că începem a fuma mai mult din oarecare mândrie; fumăm apoi că ne-am obicinuit cu fumatul, ear' ca bătrâni fumăm din trecere de vreme.

Dar' ce face Țiganul? Să v'o spun acum și pe asta.

El ca tinăr adună la mucuri de țigări, pe care le fumează mai mult de flămând; mai apoi, — ca omul, se dedă și el cu fumatul, dar' mai ales acum, ca să nu mi l căraie cumva vre un Român, că n'are pe ce-și cumpăra tăbac, fumează din — fudulie.

Ca bătrân însă, pune pipa rămasă dela tatăl său în gură (de pipă sunt legate multe amintiri scumpe) și sloboade la fumuri groase și rari, închipuind — pe boierul cu »clocă și cu puile de aur«.

De cumva moșul sau tatăl său n'a fost prea »de viță«... nu 'și bate nici el capul

galițelor mai multe zeci de coroane. Soțiile învățătorilor noștri, ar putea premerge și ele cu pildă bună în privința aceasta. Ele ar mai putea premerge cu pildă bună înaintea celorlalte econoame din comună și prin o cultură mai aleasă a grădinei lor de legumi. Într'un asemenea caz nu ni s'ar mai da prilej, să vedem ca acum, mai pe toate econoamele noastre dela sate, alergând cu limba scoasă după Sărbul sau Bulgarul cu carul încărcat de legumi, ca să le vândă și lor câteva legături de ceapă, ridichi, ardei, crastaveți, fasole și altele, căci pe toate acelea și le vor putea cultiva și ele în grădinile lor, în loc ca să stea primăvara cu ceasurile în povești pe uliță.

Dacă soțiile învățătorilor noștri pot fi luate de model în ceea ce privește creșterea galițelor și cultura legumilor, apoi tot așa pot fi luați și învățătorii noștri în ceea ce se ține de cultura pomilor. Cunosc eu câteva sate, unde fiind aruncat de soarte câte un învățător harnic și îndemânat în cultura pomilor, a schimbat ca prin farmec firea întregii comune. La început se înțelege, că oamenii priveau cu multă nepăsare și dispreț la lucrurile de pregătire ale învățătorului. Când însă au văzut, că sâmburii pădușilor sămănați toamna în pământ, până în primăvara următoare au răsărit frumos în rânduri, când au văzut, că pădușii aceia apoi la doi ani toți au fost altoiți, când au văzut, că din altoii cultivați au primit câte unul în cinste și copii lor de școală: și au schimbat cu totul părerea lor greșită despre neisbânda învățătorului în cultura pomilor. Chiar și în cazul acela, când învățătorul nu ar fi și conducătorul grădinei de pomi dela școală sau al grădinei de pomi comunale, el totuși ar putea premerge cu pildă bună în privința aceasta, cultivând pomi nobili în grădina sa privată.

În modul acesta ni s'ar da prilej, de a da un avânt și mai puternic acestui ram lateral economic, ni s'ar da prilej de a deștepta și în grosul poporului nostru dragostea către cultura pomilor, de care el ar avea atâtă lipsă, ca să se poată umplea cele grădini mari și spațioase, precum și unele lunci, poeni,

coaste și țărături de ale apelor, cu pomi roditori, din cari apoi se poată culege poamele gustoase de lipsă, nu numai pentru trebuințele sale casnice, ci chiar și de vânzare. Cunosc și în privința aceasta destule sate, cari când sunt poame multe, încassează din vinderea acelor mai tot atâtă, cât încassează altele din vinderea roadelor lor de câmp.

Paralel cu pomăritul, s'ar mai putea cultiva din partea învățătorilor noștri, încă și stupăritul rațional și cultura vermicilor de mătase, pentru cari nu se recere capital mai de loc, sau numai într'o măsură de tot neînsemnată și totuși și din cultura acestor ramuri laterale economice s'ar putea ajunge la niște venituri însemnate.

Când învățătorii noștri pe lângă oficiul lor de învățător, se vor ocupa mai cu deadinsul și mai rațional ca până acum în oarele lor libere și cu economia de câmp și vite, precum și cu ramurile laterale ale acelor, atunci îi asigurăm, că nu i vom mai auzi și vedea ca acum sfătuindu-se, ca să se pună în grevă față de susținătorii de școală, cari nu voesc ale urca salariile, căci urcarea aceea o pot ajunge ei pe cale cinstită și din economia lor, fără a tot tămăia pe nenea Stan și Bran, cari fiind într'o stare mai bună materială ca bietul învățător, se uită peste umăr și cu gura căscată la pretensiunea dreaptă a aceluia. Dacă undeva se potrivește mai bine, apoi aci își are de asemenea locul său potrivit proverbul, care ar trebui să ni-l aducem cât mai des în minte »voește și vei putea!«

Ivan Georgeson.

Intrebuințarea găinei ca pustiitoare de vermi.

Iată un lucru foarte interesant și foarte practic: de a întrebuința galițele pentru distrugerea larvelor de insecte și a vermicilor, care misună prin câmpuri și vii.

Toată lumea știe că via are o mulțime de dușmani, o mulțime de boale părsitoare ca mildewul, blak-rothul, oidiumul, care se desvoltă pe vie. Se știe de asemenea, că pentru multe din insecte și din boalele părsitoare se cu-

nosc mijloacele unele mai puternice decât altele, dar care în general nu le pot stârpi cu desăvârșire.

De curând s'a încercat în Dep. Hérault (Francia), a se întrebuința găina ca protectoare a viilor; și s'a recunoscut folosul ei în pustiirea teribililor paraziți (vermuleți) a viei. Găstele, rațele și curcile sunt poate mai bune pustiitoare de vermi decât găinile, dar trebuie lăsate în libertate pentru ca să se ducă pe unde voiesc. De altfel, aceasta nu este un lucru rău, căci instinctul lor le duce tocmai spre părțile unde găsesc mai multe insecte din acelea ce le plac.

Di Valery Mayet, profesor de entomologie agricolă, la școala de agricultură din Montpellier, a făcut de curând un studiu serios asupra nimicitii insectelor prin găini. El a făcut experiențe cu găinile și puile. Rezultatul a fost că fiecare galiță măncașe 156 insecte (vermi) pe zi, adică pentru 300 găini 46800 insecte pe zi, stabilind astfel preferința ce o au galițele pentru hrana animală și vegetală.

Di Valery Mayet nu a găsit în mățele lor resturi de muguri de vite, dar în schimb a găsit resturile de foarte multe ierburi rele.

Găinile, găstele, curcile și celelalte galițe nu trebuie lăsate în vie decât dimineața, înainte de a se ridica soarele. Ele se duc atunci îndată și pustiiesc o cantitate considerabilă de vermi, insecte, etc., și îndată ce soarele s'a ridicat trebuie băgate în cotețuri, căci atunci insectele și larvele fiind ascunse, găinile ar ataca verdețurile și toate celelalte ierburi.

Galițele nu trebuie lăsate în vie la începutul vegetației, nici din momentul când intră în părgă până la cules, căci găinile ca și celelalte galițe ar putea ciupi mugurii și boabele.

Di E Lemoine spune, că prin ajutorul galițelor cultivatorul poate să distrugă mare parte din insectele și viermii ce mișună prin câmp. Dar aceasta nu este singurul câștig. Găinile ținute în libertate dobândesc puterea de care au nevoie pentru iarnă, dobândesc poftă de mâncare mai mare și chiar numărul ouălor este mai mare.

să se mai ridice și astfel, așa cam pe ascuns să îndestulește și numai cu băgăul din pipa hăstuiă și hăluia.

Emanoil Suelu,
învăt.

COLINDE.

Culese de S. Șerban.

I.

Noi umblăm și colindăm

Florile-n dalbe*)

Și pe Dumnezeu căutăm,

La'acest gazdă l-am d'aflat

În iesle de boi culcat.

Și culcat pe fân uscat

Cu giolgiuț înfășurat.

Comănacul-i de bumbac

Pânzătura-i de tuior,

În comănac sunt trei raze.

Una-i raza soarelui,

Una-i mâna plugarului,

Unai spicul grăului.

Că Domnul a poruncit

Cum se ține bine plugu

Să reverse grăul roșu.

Grău roșu de cel frumos

Și la țepe luminos.

De Ildor Trajan, june 18 ani.

II.

Iară joacă Petru'n raiu

Raiu mândru luminos*)

Nime-n lume nu-l vedea,

Numa mamă-sa și taică-sa.

Taiică-sa din graiu grăia:

— Petre, Petre fiul meu,

Fă-mi și mie loc în raiu!

— Loc în raiu tu tată n'ai

C'ai avut și l'ai pierdut

Ți-a fost casa lângă drum;

Golăii îmbrăcatu-ai?

Flămânzi săturatui-ai?

Setoși adăpatu-ai?

De Aurel Costea, băiat, 11 ani.

Urătură din Șerel.

Christos din verjolit

Care tu acum trup ai venit,

Și de mare bucurie

Toți cântăm de veselie.

Cântă întâi ceata preoților,

Bucuria pruncilor.

Mulțimea diacilor

Cântă în toate părțile

De bucuria cea lăudată

Feemeiască ceată.

Coconii cei tinerei,

Și ei au bucurie 'ntre ei.

— Iar zic fețelor D-Voastră,

Cari sunteți de limba noastră:

Faceți bine și iertați,

Cuvântul se nu-mi purtați;

Ca s'aveți mare folos

De nașterea lui Christos. — Amin

Dela Iar L., june 27 ani.

Culese de Petru Bura, inv.

L.

Steaua sus răsare*)

Ca o taină mare.

Steaua lui Christos

*) Se repetă.

*) Se repetă după fiecare vers.

*) Aceasta o colindă cei cari umblă cu steaua.

Găinile crescute în libertate dau ouă mai multe, ouăle sunt mai mari și au coaja mai groasă decât cele dela găinile ce se țin închise.

Ar fi de dorit, ca față cu rezultatele multumitoare obținute de Dl Valery Mayet, viierii să se ocupe mai de aproape cu creșterea găinilor, ținându-le parte mare a anului în libertate, căci prin aceasta găinile le-ar aduce servicii reale.

L. P. J. A.

Premiații

expoziției a 16-a de vite, aranjate de »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« la 21 Octomvrie 1906 în comuna Săsciori.

Grupa I. Tauri:

1. Comuna politică Sebeșel (Nic. Zemora îngrijitor) 10 cor.

Grupa II. Vaci:

1. Nicolae Raica, codrean (Răchita-Strugări), 10 cor. 2. Aron Moga, econ. (Săsciori), 8 cor. 3. Tănase Hința, ec. (Sebeșel), 8 cor. 4. Ilie Petrascu, ec. (Loman), 6 cor. 5. George Raica, ec. (Săsciori), 5 cor.

Grupa III. Juniece:

1. Nicolae Stancu, inv. (Loman), 8 cor. 2. Vasile Duvlea, primar (Sebeșel), 6 cor. 3. Zacharie Macaveiu, ec. (Cacova), 6 cor. 4. Nicolae Filimin, ec. (Sebeșel), 5 cor. 5. Nicolae Iancu, ec. (Cacova), 5 cor. 6. Ioan Gavrilă, ec. (Loman), 5 cor. 7. Ioan Ilie Colhon (Laz), 5 cor. 8. Rachila Moga, vęd. preot. (Săsciori), 5 cor.

Grupa IV. Vițele, vițel.

1. Maria Vasilca, ec. (Loman), 5 cor. 2. Izidor Zemora, ec. (Sebeșel), 4 cor. 3. Vasile Izdrea, ec. (Sebeșel), 4 cor. 4. Ștefan Căpătă, (Săsciori) 4 cor.

Grupa V. Oi și Berbeci.

1. Ioan Vlad I. Simion, ec. (Loman), 8 cor. 2. George Alisie, ec. (Loman), 8 cor. 3. George Todor, (Loman) 6 cor. 4. Savu Macinic, ec. (Loman) 6 cor. 5. Vasile Surdu, ec. (Deal), 6 cor. 6. Ioan Moga, ec. (Căpâlna), 6 cor. 7. Mirca Cosma, ec. (Loman), 6 cor. 8. Nicolae Mirion, ec. (Loman), 6 cor. 9. Ioan Stănuș I. Ilie, ec. (Loman), 10. Gligor Filimon, ec. (Loman), 6 cor. 11. Ioan Avram, econ. (Loman), 6 cor. 12. Petru Macinic, ec. (Lo-

man), 6 cor. 13. Ilarion Mirion, ec. (Loman), 5 cor. 14. Const. Duvlea, ec. (Sebeșel), 5 cor. 15. Alisie Gligor I. Ion, ec. (Loman), 5 cor. Suma totală 200 cor.

Săsciori, 21 Octomvrie c. 1906.

Ioan Chirca,
prez. al juriului.

Vic. Tordășianu,
raportor al jur.

Bărbați de încredere:

Nicolae Hința,
paroch, Sebeșel.

Ilie Moga,
paroch, Săsciori.

Daruri de Crăciun.

Este obicei frumos, că la Crăciun și la Anul nou prietini și cunoscuți își fac daruri imprumutate. Acest obicei domnește cu deosebire în sinul familiilor. Dar' practicând acest obicei, trebuie să ne nizuim, ca darurile ce le dăm să fie folositoare aceloră, cărora sunt menite. Bune și folositoare daruri sunt cu deosebire cărțile, cu cari omul își poate petrece foarte bine timpul în sfintele sărbători.

Astfel noi recomandăm ca daruri de Crăciun și Anul nou:

Biblioteca »Foaia Poporului« din care au apărut până acum 8 broșuri, cuprinzând povești și povești istorice, doine și strigături, gâcituri, glume etc. Fiecare broșură costă 20 bani (și 5 b porto). Toate la olaltă 1 cor. 60 bani (și 10 bani porto).

Călimdarul Poporului pe 1907 cu cuprins bogat și cu ilustrații frumoase. Costă 40 bani și porto 5 bani.

Icoana Catedralei ortodoxe române din Sibiu, în mărime aproape cât »Foaia Poporului« și în execuție foarte frumoasă, încât face podoabă ori cărei case românești. Prețul cu cadru de hârtie tare (passe-partout) 1 cor. și 10 bani porto, fără cadru 60 bani și 10 bani porto.

Afară de aceste se află la librăria foaiei, *catedrala în rame*, cu diferite prețuri (4—6 cor.), foarte frumoase.

Aceste daruri sunt de recomandat și din cauză, că sunt ieftine. Toate la olaltă fac 3 cor. și porto 30 bani.

Ca dar de Crăciun sau de Anul nou se poate da și un abonament la »Foaia Poporului« pe 1 an sau pe 1/2 de an.

În legătură cu aceste amintim, că la librăria »Foaiei Poporului« se află

de vânzare *casele de hârtii de epistole și în mape și carton*, foarte frumoase și ieftine, apoi *cărți postale ilustrate de felicitare*, cu text românesc.

Atragem luarea aminte a cetitorilor asupra acestor lucruri.

Intrunirea agric. din Cristian.

Duminecă, la 2 Dec. n. c., »Reuniunea agricolă din comitatul Sibiu«, prin reprezentanții săi dñii Romul Simu, membru în comitet, Nicolae Iosif, învățător în Aciliu, Demetriu Foale, conducătorul lăptăriei din Seliște și Victor Tordășianu, secretarul Reuniunii, au ținut în comuna Cristian o întrunire agricolă.

Isprăvile făcute de reprezentanții Reuniunii vor rămânea neșterse din amintirea Românilor din Cristian, dat fiind, că la întrunire a participat întreagă obștea românească, bărbați, femei și copii. Timp de aproape 6 ore au fost întreținuți cu învățături și povești fel de fel.

După serviciul divin oficiat de adm. par. Modran din Poplaca, dñul Simu vestește credincioșilor din biserică, că după ce vor fi gustat ceva, la ora 11 a. m. se se întrunească în școală, de unde vom escurge cu toții la fabrica de unt a conlocuitorilor sași, unde dl Foale, conducătorul fabri ei de unt din Seliște ne va vorbi despre însemnătatea lăptăriilor și a celorlalți rami de economie împreunați cu lăptăriile, iar după aceea ne vom întruni iarăși în școală cu scop de a asculta câteva povești despre cultura viilor, despre stupărit și despre tovarășiile de tot soiul.

Intruniți în școală, ne-am îndreptat pașii spre fabrica de unt, unde am fost primiți bine de conducătorii »untăriei«, cari ne-au condus în toate despărțămintele și ne-au arătat toate mașinăriile. D. Foale absolvent al lăptăriei din Sărvăr și al școlii economice din Sănmicla-șul mare, prin discursul său instructiv, s'a dovedit a fi acasă în toți ramii de economie. Dsa ni-a vorbit despre numărul mare al lăptăriilor înființate în ultimii ani în întreaga țară, al căror număr sporește zilnic; despre foloasele cele mari ce le au economii de pământ dela lăptării, dat fiind, că ei au să țină vaci mai multe și de soiuri ales, și pe acestea să le întrețină cu nutreț bun și să le dea și o deosebită îngrijire dacă vorba este să obținem dela ele lapte și mult și bun și bogat în materii grase. Ne-a vorbit despre felul de manuire al laptelui, despre curățenia de ob-

Cum a născut jos,
Din cetatea lui David,
Pildă le-arătat,
Că de când ceriul
Și cu pământul,
Nime n'a născut
Aici pe pământ,
Până Preceasta
Făcură cearta,
Născu pe Christos
Lumii de folos,
Trei crai dela ost
În Vitfleem s'au dus,
Cu daruri gătate
Lui Christos numite,
Să fie de-atunci
Daruri și pe-aici,
Tot de bucurie
Și de veselie,
Acest prasnici luminat,
Noi cu drag l'am așteptat,
S'auzim îngeri în cer cântând
Magi cu steaua călătorind,
Faceți bine și iertați

Și vorba nu mi-o purtați,
Ca s'a avem și noi folos
De Nașterea lui Christos.

De mi da colacu
E aicea sacu.
De mi da o pițuță
E aci o punguliță.

II.

Scriș'a Domnul ce-o mai scris,
Scriș'a masă de mătășă,
P'angă masă tot scaune
Dar' pe scaune cine șede?
Șede, șede Dumnezeu
Cu îngerii p'angă el,
Tot beau și se veselesc,
Și de raiu nu mai gândesc.
Că Iuda în raiu a intrat
Și raiul rău la prădat,
Că deacolo a luat
Scaunul județului,
Șustarul botezului,
Și grăi slântul Ilie:
Dă-mi Doamne ce-oi cere eu,

Dă-mi Doamne toiagul tău
Eu toiagul nu'l pot da,
Că în toiag is arme grele
Și ti vătămă cu ele,
Na tunu și fulgeru,
Și își prinseră a tuna
A tuna și fulgera,
Și Iuda din graiu grăia:
— Nu tuna sfinte Ilie,
Nu tuna nu fulgera,
Că de-a ta fulgerătură
Nu mi-a rămas dinți în gură,
Num'o măsă la ureche
Și aceia crepată în șapte,
Când era Iuda pe șes
Tuna și fulgera des,
Când era Iuda pe vale
Tuna și fulgera tare,
Când era Iuda pe deal
Tuna și fulgera rar.
Și deacum până 'n vecie
Domnul lăudat să fie.
Și deacum până în veac,
Fie Domnul lăudat.

servat la muls și la liferare etc. Trecând la lăptăria din Săliște, arată cum economii de vite se întrec întru a produce lapte mult și bun și cum ei în deosebire de trecut, sunt în tot momentul și în post și în dulce cu bani în buzunar și cum ei întrebuințează toată picătura de lapte, care în trecut nu odată trebuia aruncată ca mâncare stricată în gunoi. Românii din Cristian, dintre cari cei mai mulți nu cunoșteau lăptăria din satul lor, au rămas mulțămiiși de cele văzute și auzite.

(Va urma.)

Indurați-Vă spre săracii noștri.

»Mila dată săracilor te curăță de păcate, îți câștigă îndurare și viață vecinică«.

Inscripția pe icoana Maicei Domnului, ce atârna deasupra lădiței cu crucea săracilor, în localul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

De un șir de ani încoace Reuniunea sodalilor noștri, bucurându-se de înaltul protectorat al generoaselor doamne Minerva Dr. Brote, Dr. Moga și Elisaveta Bugarsky, îndeplinește frumoasa și creștinească misiune de a primi din belșugul celor cu dare de mână și de a împărți deaproapelui nostru lipsit. Se contribuie prin această faptă creștinească la mângâierea și a celui, care poate da și la acelui care primește darul făcut cu inimă curată.

Nevoind a lipsi nici pe unii, nici pe alții de această mângâiere, hotărâre am luat de a apela și de data aceasta la inimile generoase, cu rugarea să binevoiască a dăruia bani, vestimente, alimente, cu un cuvânt tot ce poate contribui la încălzirea corporală și sufletească a deaproapelui nostru lipsit. Darurile incuse se vor împărți între săracii noștri în ajunul Nașterii Mântuitorului Isus Christos, sub binevoitorul protectorat al doamnelor amintite.

Lacrimile versate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă răsplată pentru toți aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe bine plăcute oamenilor și lui Dzeu.

Din ședința comitetului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, ținută la 15 Noiembrie n. 1906.

Victor Tordăglanu,
prezident.

Stefan Duca,
notariu.

SFATURI.

Un mijloc bun de a obține vitele la tras. De obicei vitele cele tinere nu primesc cu voie bună să fie puse la ham ori la jug, din pricină că n'au deprinderea cuvenită. Trebuie și în această privință să le facem învăț.

Un mijloc bun cu care izbutim ușor, este de a pune pe vite hamul ori jugul, când sunt în grajd și această s'o facem cu mai multă vreme înainte de a le pune să tragă la căruță. În acest chip se vor obișnui pe nesimțite cu purtatul hamurilor ori al jugului.

NOUȚĂȚI.

Comitetul central al Asociațiunii a hotărât în ultima ședință: 1. să se zidească un internat de băeți în Sibiu pe locul dăruit de »Albina« și din capitalul oferit tot de »Albina« spre acest scop, în sumă de 42,000 cor. Internatul costă însă 100,000 cor. și astfel va trebui să se întreprindă pentru restul de 58,000 cor. o colectă, eventual să se contracteze și un împrumut. 2. Din fundațiunea Petran de 105,000 cor. se da vor deocamdată 6 stipendii de câte 300 cor. 3. Arhitectul Pamfilie va fi însărcinat să pună în ordine obiectele adunate

pentru Muzeul național, să facă despre ele inventar, pentru această lucrare i-se va da remunerație de 200 cor.

Noua lege pentru cei întemnițați în Turcia. Turcii au făcut o nouă lege, în virtutea căreia toți cei osândiți dela 1 an de închisoare și în sus, nu pot eși în curtea închisorii, decât puși în lanțuri.

Cutul, fruntașa comună de pe Secaș, s'a declarat comună mare. În curând se va face alegere de notar, la care avem nădejde, că vor candida și va fi ales un Român.

Iarna. Până zilele trecute în părțile aceste am fost scutiți de zăpadă, deși la munte a nins de mult. Vineri, în 1 Dec. v. c. a început a ninge și a nins câteva zile cu unele întreruperi. Astfel acum avem adevărată iarnă, cu zăpadă. Frigul până acum nu e mare. În unele părți, d. e. în Maramureș au fost ninsoari mari.

Sâmbătă, în 22 Dec. c. a fost începutul iernii după calendar. Aceasta e și ziua cea mai scurtă a anului. De aci înainte zilele încep a se măli.

Hotelul comunal din Ilva-mare (comitatul Bistrița-Năsăud) — după cum scrie »Rev. Bistriței«, — l-a luat în arândă Ioan Fântână, cunoscutul negustor siliștean, care are prăvălie și în Cluj — Ne bucurăm din inimă și felicităm pe frații din Ilva-mare.

Cărți nouă. Au apărut și ni s'au trimis la redacție următoarele cărți nouă:

— Caracterul general al florei, de pe mosia regală Broșteni, cu o hartă de A. Procopianu-Procopovici, București, 1906.

— Giganții regnului vegetal, mic tratat de știință popularizată, cu 10 ilustrații. București 1906 de A. Procopianu Procopoviciu. Preț 75 bani.

— Calendarul dela Cluj pe 1907. (Nr. 8 din Bibliot. despărțământului Cluj al »Asociațiunii.«) Cu mai multe ilustrații. Preț 20 bani.

Grevă. În Brașov, în 3 tipografii a izbucnit Luni la ameză de odată greva, așa că »Gazeta Transilvaiei« n'a putut eși decât pe o pagină, unde se spune și despre grevă. După prânz s'a făcut de nou pace între lucrătorii tipografi și proprietari, așa că de atunci »Gazeta« iese iarăși regulat.

Daruri de Crăciun săracilor noștri. La apelul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« pentru daruri de împărțit între săracii noștri, Escelența Sa dl Ioan Mețianu, arhiepiscop și metropolit, totodată patron al Reuniunii a binevoit a dăruia 20 cor.; Dr. Lazar Popovici, medic în Viena, 10 cor.; I. Zach și Konnerth, câte 1 cor. Tuturor acestor marimoși dăruitori le exprimă cea mai sinceră mulțumită — comitetul Reuniunii.

Un vicespan suspendat. Vicespanul comitatului Turda-Arieș, Dr. Betegh Miklos, venise de mai nainte în neînțelegeri cu congregația comitatului, care i-a votat neîncredere și l-a provocat să-și dea cererea de pensie. Vicespanul nu s'a supus la aceasta. Comisia administrativă zilele trecute l-a suspendat din post, după cum scrie »Erd. Hirl.« și a introdus contra lui cercetare disciplinară.

Nouă cale ferată. O nouă cale ferată este în plan a se face dela stația Teiuș până la stația Ighiu a călei ferate dintre Zlatna și Alba-Iulia. Măsurările se vor face în curând. Calea ferată va atinge toate comunele din regiunea cu producție de vin de pe la poalele Munților-Apuseni, înspre valea Murașului.

Economie de lapte. Fiecare econom a făcut experiența, că iarna în urma provederii cu nutreț în grajd a vacilor se micșorează atât bunătațea laptelui, cum și cantitatea lui. De aceea nu putem întrelăsa a nu face atenție pe dnii economi asupra prafului de Kornenburg al lui Kwizda de Francisc Ioan Kwizda, fur-

nisor ces. și reg. de curte și farmacist de cerc în Kornenburg lângă Viena, praf folosit de 50 de ani cu cel mai bun succes și care cadaos de nutreț dându-se constant la vaci îmbunătățește bunătațea laptelui, și înmulțește cantitatea lui. Firma Francisc Ioan Kwizda trimite cataloage ilustrate gratis și franco.

Prezidentul Elveției. Cum știm, prezidentul confederațiunii elvețiene se alege de nou în fiecare an. Pe anul 1907 a fost ales consilierul confederațiunii, Müller, ear' de viceprezident Brenner. Müller s'a născut la 1848.

Câștig principal. Prețul adevărat și folosul unei foi de trageri este în siguranța ei; căci foi de esactitate dubioasă — și durere, că de aceste sunt destule — sunt potrivite numai a seduce publicul. De aci urmează, că de prezent milioane de cor. zac în câștiguri neridicate și că publicul tot are multe losuri trase de mult și scadente, dar' tot așteptând favorul norocului. Proprietarilor de losuri și obligații cu trageri recomandăm foaia de trageri și financiară »Mercur«, singura foaie sigură. Ea apare în Praga, Graben, Nr. 14 și cu 1 Ian. 1907 intră în anul al 27-lea. Foaia Mercur, ce apare în Praga are avantajul dintre toate foile de trageri nu numai că apare repede îndată după fiecare tragere, ci și pentru siguritatea necondiționată a listelor sale de tragere, cari se compun numai pe baza de date oficiale și anume cu cea mare grijă și conștiințioasă. »Mercurul« însă nu aduce numai listele de tragere ale tuturor losurilor, hărțiilor hipotecare, obligațiunilor, listelor de restanții și amortizații, tabelelor de plătit cu poanele, de anuități etc. ci și înștiințări despre toate evenimentele financiare. Abonații »Mercurului« primesc ca premiu — fără nicio plată ulterioară — cu numărul de anul nou 1907 anuarul de restanții ale tuturor losurilor, hărțiilor hipotecare, priorităților și altor obligații cu trageri, calendarul-universal de trageri pentru anul 1907 cum și un șematism de prescrieri etc. Fiecare proprietar de efecte frunzărind odată prin opul acesta, se va convinge, că oare losurile, hărțiile hipotecare sau obligațiunile sale au fost trase sau nu în toate tragerile de până aci. — Abonamentul anual face pentru monarhia austro-ungară numai 6 cor. care sunt a se trimite la administrația »Mercur« Praga, Graben Nr 14 (mai comod cu aviz postal.) 2—3

Încă un agitator. Invătătorul din Beel Vasile Teuca a fost pedepsit săptămâna trecută de curtea cu jurați din Oradea-mare la opt luni închisoare și 500 cor. pentru-că ar fi agitat pe vremea alegerilor împotriva Ungurilor.

Tablă maghiară mănjită. În comuna svăbească Franzfeld din Torontal au așezat în un părete al casei comunale o tablă cu inscripție maghiară, în aducerea aminte a o sută de ani dela întemeierea comunei. În una din nopțile trecute nește necunoscuți au mănjit urât inscripția ungurească de pe tablă.

Bazaconii ungurești. Românii din Pui și jur (comit. Hunedoarei) voiesc să întemeieze o bancă, căreia i-au dat numele de »Puiana«. Tribunalul din Deva n'a voit să împotocoaleze banca nou înființată »Puiana« zicând că acest nume nu corespunde celui oficios al comunei. Ar fi împotocolat o bucurie dacă i-s'ar fi zis d. ex. »Puividéki«. Intemeietorii băncii au apelat hotărîrea tribunalului.

Oartea engleză: Românul amerloan, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Soia. Publicând în Nrii din urmă doi articoli despre Soia, am rugat pe cetitorii nostri, cari cultivă Soia, să ne scrie, că au de vândut și cu ce preț o vând?

Până acum ne a scris *Nic. Husar* următoarele:

Vă fac cunoscut, că în primăvara anului acestuia am sâmentat un sfert de chilă de sâmentă de Soia și am avut roadă 32 de chile. Din aceste pot vinde 25 chile iar 7 le țin pentru a le sâmenta la primăvară. Prețul unui chilo e 2 cor. și porto postal. — *Niculaie Husar*, în comuna Dombos, posta Nagysáos (comit. Târnavei mari, cercul Cincu-mare).

Spre luare aminte. La nrul de azi al *«Foatei Poporului»* se alătură pentru toți abonații avizuri postale pentru trimiterea abonamentului. Rugăm pe iubii nostri cetitori a se folosi de ele și a trimite cât mai îngrabă abonamentul, ca să ne știm orienta cu privire la numărul esemplarelor, ce avem de tipărit.

Tot odată facem atenție pe iubii nostri cetitori, că de-odată cu abonamentul se poate trimite și prețul *«Călin-darul Poporului»* pe 1907 (45 bani cu porto).

Pădurile săsești. În ședința de Luni a universității săsești s'a hotărât, că pădurile de pe valea Lotrului ale celor 7 județe săsești se se dea în exploatare Societății pe acți ungaro-italiană cu 18 milioane cor. Din suma aceasta se dau spre scopuri culturale 350 mii cor. iar din aceasta sumă 20% se vor da pentru scopuri culturale românești.

Ministerul ungar de agricultură va cumpăra și transporta până la 1929 lemne 100 mii de metri cubici din pădurile săsești de pe Lotru.

Incă trei Nri au să mai apară din eselența revistă săptămânală literară și artistică *«Viața Literară»* din București și cu aceștia revista încheie primul an al existenței sale. În acest prim an *«Viața Literară»* s'a dovedit de una din cele mai fruntașe foi literare românești, stând la nivelul timpului modern. De aceea îndemnăm pe toți, cari vreau să aibă o revistă literară de rangul prim, să o aboneze cu începutul anului 1907.

«Viața Literară» este condusă de cunoscuții scriitori fruntași G. Coșbuc și I. Gorun-Hodoș și Ilarie Chendi, ca secretar. Prețul abonamentului este pentru Românii de aici 7 Lei pe an și 350 pe jum. an. Redacția se află în strada Biserica Ienei 7. Administrația strada Sărindar 11.

Nrul 49 apărut acum are următorul cuprins:

O decepție de G. Dumbravă, Scorpie, Turnul părăsit (poezii) de M. Codreanu, O societate ciudată (Sfârșit) de Vasile Pop, Pin'a-tunci (poezie) de Andrei Naum, Ziua pomelilor de Maria Pamfil, Te-or dărîma, bisericuță veche de V. Eftimiu, Doisprezece pentru doi de Fl. Cristescu, Surății II. de M. Lungianu, Cronica muzicală de B. Lăutarul, Informațiuni Literare și Artistice. — Bibliografie.

Concurs. Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român va da pentru anul școlar 1906/7 șase stipendii de câte 300 cor. din *«Fundațiunea Ioan Petran»*, pentru șase studenți universitari de naționalitate română, cari urmează la una din facultățile universității din Cluj.

Cererile pentru aceste stipendii se vor înainta Comitetului central al Asociațiunii din Sibiu (Nagyszeben) Str. Morii Nr. 6, până la 1 Ianuarie st. n. 1907 însoțite de următoa-

rele acte: a) Certificat de paupertate și b) Certificat de studiu (index în original sau în copie legalizată). Cei împărțiși de stipendii vor fi obligați a lua parte la masa studenților academici din Cluj. Cererile întrate după termenul de 1 Ianuarie 1907, nu vor fi luate în considerare. Sibiu din ședința comitetului central al *«Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român»*, ținută în 6 Decembrie 1906. Iosif Sterca Șuluț, Oct. Tâslăuan, secretar.

Cu 1 Dec. Restanțierii, cărora le-a expirat abonamentul cu 1 Dec. c. stil vechiu, nu mai primesc decât acest Nr. al foaiei. Li rugăm deci să și renouască în curând abonamentul (Mai bine să facă așa, că pentru Dec. trimit 40 bani și totodată abonamentul pe anul viitor). Acești restanțieri primesc foaia sub următorii nri de pe fâșia cu adresă: 382, 1455, 490, 1984, 496, 1562, 1022, 36, 1073, 712, 155, 613, 357, 1098, 1506, 1221, 1037, 1212, 1456, 1223, 1500, 1487, 1457, 2530, 932, 430, 742, 933, 381, 538, 1461, 3720, 1521, 1511, 2130, 1211, 2526, 959, 3563, 1520, 1535, 2404.

Anunț. Nu s'ar găsi un negustor român care ar voi să deschidă un restaurant în Budapesta? În capitala țării noastre sunt aproape 200 de studenți și vre-o alți 2000 de Români, cari își dau toți banii lor în mâni străine, ne având un Român căruia să-i dea. Cei mai mulți studenți locuiesc în un singur cartier. Aici și-ar putea deschide un Român restaurant, unde ar putea mânca toată studențimea și alții pe lângă ei, și ar ajunge astfel banul românesc în mâni românești. Tot astfel ar putea să deschidă un Român și o cafenea. Toate foile românești sunt rugate a reproduce acestea rânduri, doar se va găsi un Român cu spirit de întreprindere, care să încerce a împlini ceea ce nu s'a făcut până acum în privința aceasta. Budapesta 12 Decembrie 1906. — Mai mulți studenți români.

Teatru. Două novități au venit la rând săptămâna aceasta în teatru de aici. Marți s'a dat novitatea *«Die Sittennot»* tragedia unui student în 4 acte de Ad Schwyer. Regisor a fost Wilhelmi și succesul a fost mare.

Miercuri s'a dat, la dorința generală ca novitate repetată, opereta. *«Die lustige Witwe»* Joi *«Das Glaszhaus»* Sâmbătă. Der Bettelstudent — toate gustate de public mult, deși cunoscute.

Duminecă sara se joacă iarăș o novitate: farsa eselență fran eză: *«Florete și Patapon»*, vrednică de-a fi văzută.

Calindare. Când am intrat în postul Crăciunului, economul cu rânduială își cumpără calindăr.

Cel mai potrivit și mai testin calindăr pentru poporul nostru este *«Calindarul Poporului»* pe 1907 cu material bogat (poesii, schițe, povești, glume, sfaturi etc.) și ilustrații frumoase. (Costă 40 bani. și porto 5 bani)

— La administrația *«Foil Poporului»* se mai află de vânzare *«Călin-dar de părete»* pe 1907, foarte frumos adăstat și de folos în fiecare casă. (Costă 20 bani.)

Despre în eputul neamului românesc. Cu acest titlu dl prof. Dr. Ioan Lupaș, membru al secției istorice a *«Asociațiunii»* a scos în tipar o broșură de mare preț pentru poporul nostru, scrisă în stil popular, cu temeinicie și cu avânt național. Broșura e împodobită cu mai multe ilustrații, privitoare la luptele dintre Romani și Daci. Asupra broșurei vom reveni.

Din America. Românii emigrați în orașelul Martins Ferry Ohio, America, văzând lipsa unei societăți de ajutor, pentru a se ajuta unii pre alții la cazuri de primejdii în fabrici, la cazuri de boală și de moarte, s'au întrunit în 15 Aprilie 1906 sub conducerea dlui A de Băcilă și au hotărât de a înființa societatea,

în care s'au înscris cu data de 15 Aprilie 1906 40 de membri fondatori, 20 membri cu 3 dolari și ceilalți cu 1-50 cenți, și taxa lunară de 50 cenți. Cu data de prima Aug. au intrat în uniunea societăților române din America. Secretarul își făcu raportul de 5 luni până la 1 Oct. Din el se vede, că s'a plătit ajutor la cinci membri suma de 60 d. Societatea avea 150 de membri și cu un fond de 410 d. în bani și obiecte. Societatea poartă numele *«Invierea»* pentru că s'a fondat în serbătorile Invierii Domnului. I. S.

Linimentum Capsiei comp. a Drului Richter (Anker-Pain-Expeller) a devenit un mijloc de casă în adevăr popular, care se ține în totdeauna în multe familii de mai mult de 37 ani. La dureri de spate, de șolduri, de cap, podagră, reumatism etc. fricțiunile cu Anker Liniment s'au dovedit întotdeauna alinătoare de dureri, și la boale epidemice, ca colera și mănare de foale sunt avantajoase întotdeauna frecările la foale. Acest mijloc escelent de casă s'a folosit ca fricțiune cu bun succes la influență și se află de vânzare în cele mai multe farmacii cu prețul de 80 bani cor. 1-40 și 2 — dar la cumpărare se cerem întotdeauna expres: *«Anker-Liniment al lui Richter»* (Anker-Pain-Expeller) și se ne uităm după marca de scutire *«Anker»* și numele Richter și se primim numai sticle originale.

Pentru Emulziunea lui Scott,

banii, ce-i dăm, sunt totdeauna bine elocați, deoarece-ce sănătatea bună, robustă, prețuiește mai mult, ca bogățiile. Emulsiunea lui Scott cuprinde cel mai bun ulei norvegian medicinal de pește, care se poate estrage și se folosește exclusiv numai aceasta calitate pentru prepararea Emulziunii-Scott. Procedura de fabricație a lui Scott, în sine proprie, este rezultatul unei experiențe și unui studiu de preste 30 de ani. Productul are o putere de efect extraordinar și are de țință succes repede, unde este a să combată boala sau sunt a să învinge urmările destructive ale boalei. Cu ulei comun de pește nu se ajung nici pe de parte rezultatele favorabile sigure, ca cu Emulziunea-Scott.

Pentru veritabila emulsiune a lui Scott garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o știucă mare.

Cu provocare la aceasta foaie, trimițând înainte 75 fil. în marce postale, servește cu sticlă de model

Dr BUDAI EMIL, *«Stadapothek»* Budapest IV. Váci-utca 34/50.

Prețul sticlei originale ceroane 2.50.

Să capătă în toate farmaciile. 24 2—5

Să poate căpăta în tot locuri

Kalodont

68 41—42 a lui Sarg

oreză de dinți neînnoșurat de lăpă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACTIEI ȘI ADMINISTRATIEI

1 B. în Iosefvölgy. Cinci Calendare costă 2 cor. și 20 bani porto. Trimiteți banii.

1 N. în Belcaci. Doue Calendare fac 90 bani cu porto.

G. R. în Feldioara. Despre V. M. vom folosi o poezie. Când se întâmplă ceva pe acela serie-ne, apoi glume etc. și-ți mulțumim.

Tob în Târ. Vor veni mai toate, numai fi ca răbdare. N'avem loc destul.

S. P. După Crăciun vor urma și poesii populare.

I. S. ec. în Ar. Medg. Psaltirea cea mare n'a eșit încă. Când va ești vom trimite-o.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul *«Tipografia»* Henric Maltzer

Fără îndoială cele mai bune și
mai ieftine

lumini de ceară

în toate mărimile, albe și cu flori, atât
en gros cât și en detail se pot căpeta la

Gustav Meltzer

fabrică de lumini și săpun

strada Gușteriței 25.

Filială Meltzer, Piața mică.

Parfumeria Meltzer,
strada Cisnădiei.

220 12—

Pene de pat boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărănate cor. 9-60; mai bune
cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărănate
cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi,
pufoase, scărănate cor. 30.—, cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb
și reprimă se admite pe lângă rebonificare
de porte. 263 4—6

Benedickt Sachsels, Lobes 184.

posta Pilsen, Boemia.

Tocmai a apărut.

Tragere pe sfeară de rangul prim.

Căpitanul din Köpenick

marș humoristic cu text de

Fr. Knoch.

Pentru clavier Cor. 1.20

orchestră 2.—

Trimițând costul înainte franco.

Musică răpitoare, melodică. Pentru fie-
care iubitor de clavier o plăcere a juca.

Valses Miniatures

pour Piano par

V. Madlo. Op. 9.

Ediția M. U. 457. Prețul Cor. 1.50.

Mare deposit de muzică de clavier și de salon.

Catalog gratis

Casa de editură musicală și mare sortiment

Ediția M. U.

în Praga. Palais Hlavka.

285 1—1

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de
gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că
cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străin-
tate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și
starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată
în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu sigu-
ranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului,
ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și
împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni
în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-
runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile
de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea
în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de
răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau
la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățător e institutul
special al drului Palóc, medic de spital (Budapesta
VII. Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștien-
țioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri
asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav,
nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de
boală și sufletul de chinuri

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palóc
vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din
fundament cu metoda lui proprie de vindecare și
casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de
țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările
onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge,
de piele și toate boalele ce se țin de organele sec-
suale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și
întrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palóc
dela 10 ore a. m. până la 6 ore seara (Dumineca
până la 12 ore la amezii).

Adresa: **Dr. PALOCZ**, medic specialist de
spital: Budapesta VII. Kerepesi-ut 10. 84 43—

O minune a lumii.

Gratis și franco în casă

primește fiecare un orologiu de buzunar veritabil el-
vețian patent-Roskopf remontoir, cu mers de 36 ore,
garanță de fabrică pe 3 ani în scris și un lanț pan-
cerat aurit, 1 garnitură toaletă de călătorit, 1 recvisit
de scris de nikel-prima, un cuțit englez de buzunar
cu 5 tășuri, 1 țigaretă sau țigaretieră prețioasă din
chichlibarul cel mai fin, 1 cravată de mătase pentru
domni, un barometru de timp și încă o cutie cu 144
buc. pene de oțel veritabil, cu 100 de cărți postale
ilustrate cu cele mai frumoase vederi din lume, numai
pentru fl. 2.50. Expediție per rambursă.

S. URBACH, Cracovia Nr. 241.

NB. La cumpărare de două pachete se pa-
chetează gratis un briciu englez; pentru-ce nu se po-
trivește se retrimite banii îndată. 261 1—1

Cel mai mare asortiment de

Cărți postale ilustrate de felicitare

pentru

Crăciun și Anul-nou

— cu text românesc și în alte limbi. —

Revânzătorilor se dă rabat mare.

Librăria „FOII POPORULUI“
Sibiu.

Carol Albert

croitor de cavaleri

— Sibiu —

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

●● noutățile ●●

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, cu deo-
sebire deposit mare de stoffe
englezești, din cari se execută
după măsură cele mai moderne
vestminte, precum: Sacko, Ja-
quete, frăcuri și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

In casuri de urgență confec-
ționez un rind complet de haine
în timp de 24 ore.

159 23—52

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în
deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări
aparținătoare

specialității tipografice,

cum sunt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de
bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

in ori-ce culoare.

In urma unei praxe de mai mulți ani, sunt în stare a ține concurența
cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande
tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă

HENRIC MELTZER

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsiei comp.,

substituie pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care
se folosește mai mult de treizeci și șapte de
ani ca ungere sigură la podagră, reuma-
tism și rețeli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai pu-
tină valoare, la cumpărare se fim
precauți și se primim numai sticle originale
în șatule cu marca de scutire Anker și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fil., O. 1.40
și C. 2— se capătă în toate farmaciile; dep.
princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la

„Leul de aur“ în Praga

Strada Elisabeth Nr. 5 nou

Expediție zilnică.

Nikelat, suflat cu argint

sufiat cu aramă și alamă

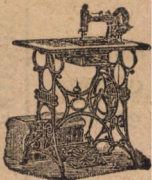
a făruriilor, taselor, săbiilor, pintenilor, cutiilor, dozelor, cheilor, a ferărilor dela ușile de trăsuri, dela uși și ferestri, patine etc. etc. furnizează cu prețurile cele mai ieftine!

La comande mai mari prețuri reduse.

Intocmiri moderne de galantare

pedestale de nikel etc. pentru ori-ce branșă de negoț.

280 2-3

Mașine de cusut și biciclete

pe lângă garanță, cu prețuri foarte reduse, și cu plățirea în rate.

De comande potrivite se roagă cu distinsă stimă

Carol F. Wultschner, mechanic

institut electro-chemic de platat și asențire de metale, cu motor electric

Sibiu, strada Poplăoii (Quergasse) Nr. 43.

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de **orologe, juvaere, artiioli de aur și argint**, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de orologe, brățare, utensili pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în **aur și argint.**

Nr. 4017 A

Nr. 8800

Nr. 9190

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coperiș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă esact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco

SAM. WAGNER

fabrică de mașini economice, turnătorie de fer, institut de construit mori și negustorie de fer

SIBIU, Piața Fânului Nr. 1.

Deposit mare de:

283 1-5

Petri de moară

de trachit natural de Buda, frano., de Königsberg

calitate escelentă, pe lângă garanță deplină cu prețurile cele mai ieftine.

Biblioteca ieftină.

Cea mai ieftină bibliotecă este »Biblioteca »Foi Poporului«, din care au apărut până acum următorii 8 nr. de cuprins variat și întocmiți anume pentru trebuințele poporului nostru anume:

Nr. 1. Din vitejiile poporului românesc. Nichita Balica de Silvestru Moldovan. Movila lui Burcel de V Alexandri. 20 bani.

Nr. 2. Din literatura populară română. Doine și strigături. Culese de Nicolae Regman. 20 bani.

Nr. 3. Din lumea poveștilor. Găsitul, poveste de Emil V. Degan. Punga cu noroc și căciula fermecată, poveste orientală, prelucrată de Silvestru Moldovan și Craiul Mateiaș și bătrânul plugar, anecdotă de Silvestru Moldovan 20 bani.

Nr. 4. Pomăritul. (Sfaturi în formă de dialog), de Iustin Sohorca, învățător 20 bani.

Nr. 5. Din trecutul omenimii Ulișse regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan. 20 bani

Nr. 6. Ris și veselie. (Anecdote și glume.) 20 bani.

Nr. 7. Găcituri, de Izidor Dopp, inv. cu un adnex: Glume. 20 bani.

Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, de Silvestru Moldovan. Prețul 20 bani

Fiecare nr. costă 20 bani, toate la oală 1 cor. 60 bani și porto 10 fil

Cine vrea să-și facă cu spese puține și pe nesimțite o frumoasă bibliotecă, să-și procure aceste broșuri și cele ce vor urma. Bani se pot trimite de odată cu abonamentul la foaie

Să caută

un harnic commis român, de manufactură care posedă, pe lângă limba română, cea maghiară și germană

Oferte sunt a se trimite

Fuchs Nandor

Gyulafehérvár.

281 2-3

Important pentru cei cari posedă

— castene de petricele de edificat-Anker —

Cine vrea să-și întregască castenele cu petricele de edificat în mod plăcut, prin noile case-pod-Anker, să ceară grabnic lista de preț a castenelor mai nou de edificat. Aceasta se o face și acela, care nu are încă casten cu petricele de edificat-Anker, căci aceste sunt de 25 de ani jocul cel mai iubit al copiilor.

Să scriem îndată o carte de corespondență la

F. Ad. Richter & Co.

furnizori reg. de curte și camerali.

Prima fabrică austro-ungară c. și reg. priv. de castene cu petricele de edificat.

Viena I., Quergasse 16.

Nu numai se cetim

ci trebuie să și probăm

săpunul de lapte de erin Steacknford

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Dresden și Teschen a/E. mai înainte săpun de lapte de erin al lui Bergmann (marca 2 băieți) ca să avem un teint alb și liber de piștură, cum și o culoare delicată a feții.

Să afli bucată cu 80 fileri în Sibiu la:

Farmaciile la »Urs«, Piața-mică, A. Rummler, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Căminădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Căminădiei, str. Gușteritei Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Căminădiei, Carol Arz, str. Căminădiei; mai departe în Sighisoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher 86 36 50

Cel mai minunat și mai ieftin cadou pentru fiecare violinist.

În ediția M. U. ieftină au apărut

classica și moderne.

22

cele mai renumite compoziții pentru violină și clavier, prelucrate de

J. Marak, profesor la conservatorul din Praga.

2 volume à Cor. 3 — Leg. te elegant à Cor. 5. — Ambe volumele la oală Cor. 8. —

Vol. I.: 1. Berot Andante tranquillo din concertul VII. 2. Berlioz, reverie și caprice op. 8. 3. Händel, Largo. 4. Chopin, Nocturne op. 9, Nr. 2. 5. Mendelssohn, Cântec de primăvară 6. Rubinstein, Melodie op. 3 Nr. 1. 7. Schumann, Träumerei 8. Tschairowskij Czonetta din concertul op. 35. 9. Bar arolle, op. 37 Nr. 6 10. Chanson triste, op. 40, Nr. 2 11. Viotti, Adagio din concertul XXII. Concert

Vol. II.: 1. Bach, Air. 2. Beethoven, romanță op. 50. 3. Beriot, Adagio din concertul IX. 4. Ernst, elegie 5. Mozart Menu tto. 6. Schubert, Ave Maria. 7. Schumann, Cântec de sără. 8. Spohr, Barcarolă op. 135. Nr. 1 9. Tschairowskij, Cant sans paroles op. 2, Nr. 3, Romanță op. 5. 11. Andante antabile, op. 11.

Țiitor de bărbie Ș-ve k (scutit prin lege) este cel mai bun țiitor de bărbie din lume la violină. Prețul Cor. 5. — Numai pe lângă numărare sau cu rambursă trimite

Casa de editură musicală și mare sortiment

Ediția M. U.

Praga, Palais Hlavka.

284 1-1

Nr. 1005/906.

278 2-2

Licitațiune publică.

Comuna **Racovița** vinde prin licitațiune publică, cu eschiderea ofertelor ulterioare intrate, în 30 Decembrie 1906 st. n. la 3 ore p. m. în cancelaria comunală: 4400 m³ lemne de fag groase și 400 m³ lemne de fag subțiri în teritorul de 20 jug., designat spre vânzare.

Prețul strigării 2280 cor., vadiu 228 cor.

Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală și la curatoratul de păduri reg. cercual din Nagytalmács.

Racovița, în 10 Dec. 1906.

Primăria comunală:

Nic. Maxim
primar.

Stef. Popoviciu
not. cerc.

Anunț.

La subscrisul afiș cu 1 Ianuarie 1907 aplicare ur. tinere bine priceput în agendele notariale, pe lângă următoarele condițiuni:

Lunar 25 cor. în bani, viptul întreg și cuartir în odaia laterală a cancelariei.

Notez, că postul de vice-notar cu salariu anual de 1000 cor. este deja sistemat și se va întregi în anul 1907.

Săsciori (cercul Szászsebes) la 17 Decembrie 1907.

Ioan Halalai

289 1-2

notar cerc.

Succes splendid a ajuns

**SALON-ALBUM-ul
ediției M. U.**

Prețul în loc de Cor. 28. — numai Cor. 1.80.
Legat eleg. Cor. 3.80.

CUPRINSUL:

1. Ascher, Groyez-moi! Melodie.
2. Ascher, Dans andalouse. Caprice.
3. Bałarzowska, Rugarea unei virgine
4. Egghard, Mon bijou.
5. Egghard, Vals elegant.
6. Fararger, L'adieu. Nocturno.
7. Ketterer, Valsul florilor.
8. Ketterer, Pescuți de argint.
9. Lefebury Wely, Clopotul din mănăstire
10. Oesten, Săniarea.
11. Oesten, Toporași de Alpi.
12. Richards, În străini. Romantă.
13. Richards, Capela din mănăstire
14. Wollenhaupt, Feu Follet.

Trimițând banii înainte se espadează franco dela

Casa de editură musicală și mare sortiment

Ediția M. U.
Praga. Palais Hlávka.

286 1-1

Nobilitări de vițe de vie

produse pe **Riparia portalis**, sub conducerea cea mai îngrijită a unui învățător dela școala populară, pentru calitatea primă a cărora se dă cea mai deplină garanță, sunt de vândut din școala de viierit a lui

Joseph & Weinhold
in Holdvillág.

Comandă primește **August Josephi**, potar în **Hamba** (Hahnbach, Kakasfalva) p. u. Sibiu (Nagyszeben), unde se pot căna și cataloage de prețuri. 275 2-3

Prima vapoitorie artistică transilvană cu vapor și institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlsteffen

str. Văpsitorilor (Färbergasse) 19.

Intrarea mai comod se face din strada Ocnei, preia toate comenzile, ce se țin de această branșă, și cari se eșecută conștient și foarte ieftin.

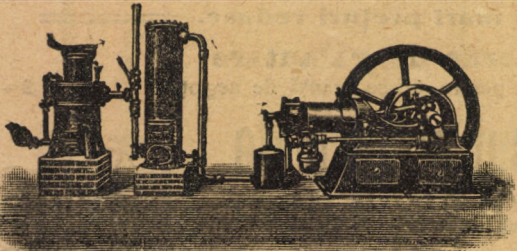
222 11-

Pentru tipar responsabil **Henric Meltzer.**

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

— cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei. —

Motoare originale „Otto” și locomobile pentru benzină și petrol, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirator, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspiratoare sunt pentru minat cele mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1½—2½ fileri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminar de spese servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

— Sibiu. Poarta-Cisnădiei. —

163 16-28

Preste 300 de distinctii inalte.
Preste 30.000 motoare originale Otto in minare

Conditii de plata favorabile.
Garanta deplina si serviciu culant.

RUDOLF HENTER

deposit de săpun și lumini

— SIBIU —

Filială: Jungenwaldstrasse Nr. 2. — Strada Faurilor Nr. 7.

Depositul fabricii cu vapor de săpun

provezută cu cele mai moderne întocmiri, a lui

Ioan Breckner în Alba-Iulia

își recomandă marele său deposit de toate soiurile de

282 1-6

— **săpun de spălat** —

de calitatea cea mai escelentă, cu prețuri originale de fabrică.

Isvorul de cumpărat cel mai avantajos și cel mai bun pentru revânzători.

D-voastră nimeriți negreșit corect,

dacă alegeți pentru copiii D-voastre un casten-Anker de petricele de edificat, de oare-ce acesta este, după cum se poate documenta, de douăzeci și cinci de ani

— cel mai iubit joc al copiilor. —

Dacă toate celelalte jucării, adese-ori cu mult mai scumpe, sunt aruncate în colț, castenul-Anker de petricele de edificat nu numai se folosește diligent mai departe, ci copiii abia apucă să vină timpul, până se capete un casten de întregire, ca să poată ridica zidiri mai mari și mai frumoase. Un casten-Anker de petricele de edificat veritabil nu este nici-când fără valoare, ci prin cumpărare de castene de întregire devine tot mai mare și mai distractiv și prin urmare pe durată cadoul cel mai ieftin.

**Castenele-Anker ale lui Richter
de petricele de edificat**

se nu lipsească deci de sub nici un pom de Crăciun. Informații mai de aproape asupra vestitului joc de zidit și asupra castenelor-Anker-pod, cari servesc: ca întregire, cum și asupra nouelor jocuri ale lui Richter de așezat, jocuri-mozaike-egle etc. aflăm în noua listă de prețuri ilustrată a castenelor de edificat, pe care se și-o procure îndată fiecare mamă, care pune preț pe educarea copiilor sci. Trimiterea listei de prețuri se face gratis și franco.

Castenele-Anker ale lui Richter de petricele pentru edificat se află de vânzare în toate prăvăliile fine de jucării, cu prețul de cor. 1.50, 1.75, 3.—, 3.50, 6.— și mai sus și se pot cunoaște după marca de scutire „Anker”.

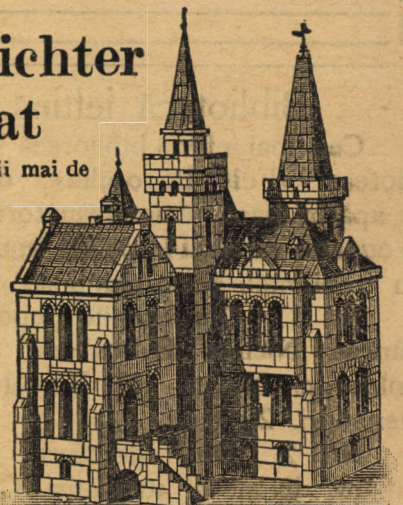
— **F. AD. RICHTER & Cle.** —

furnisori reg. de curte și camerali

Comptoir și deposit **Viena** — Fabrică —
I. Operngasse 16. XIII/1 (Hietzing).

Rudolfstadt, Nürnberg, Olten (Helvetia) Rotterdam, S.-Petersburg, New-York.

245 2-2

Cui îi place muzica și are intenția să-și procure un instrument mecanic de muzică, acela se ceară cea mai nouă listă de prețuri asupra instrumentelor-imperator de muzică, cu cercevele de note de pleu de oțel, rotunde, și cine are un aparat de vorbit sau vrea să-și procure, acela se ceară lista de prețuri a aparatelor de vorbit și a placelor de sunete; în ea află însemnate cele mai bune aparate de vorbit și place de sunete. Placetele de sunete-Anker escelează prin redarea tare și foarte fidelă după natură și tot asemenea prin marca lor durabilitate, de aceea se cumpără cu deosebită plăcere.

Carmela de imprimat **K. T. Gleitsmann, Dresden — Budapesta.**